

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

10.12.2019. Nr. 201911/SAN1505/NOS906

Uz TAP VSS-1140

Labklājības ministrijai

Par konceptuālo ziņojumu "Par asistenta pakalpojuma pašvaldībā pilnveidošanu"

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi konceptuālo ziņojumu "Par asistenta pakalpojuma pašvaldībā pilnveidošanu".

Izvērtējot minētajā ziņojumā piedāvātos piecus asistenta pakalpojuma rīcības variantus pašvaldības iebilst pret rīcības variantiem (3., 4. variants), kuri piedāvā ieviest pašvaldības līdzfinansējumu asistenta pakalpojuma nodrošināšanā.

Pašvaldības galvenokārt **atbalsta 2. rīcības variantu**, jo:

- 1) tiek ieviesta vienota asistenta pakalpojuma nepieciešamības un atbalsta intensitātes noteikšanas anketa, kas paredz vienotu pieeju visiem;
- 2) tiek nodrošināts valsts finansējums, sedz pašvaldībām pakalpojumam faktiski izlietotā finansējuma apmēru, pašvaldība administrē pakalpojumu;
- 3) asistentam palielinās atalgojums, saglabājas darba attiecības, saglabājas sociālais nodrošinājums;
- 4) tiek vienkāršota atskaitīšanās kārtība;
- 5) bērniem pakalpojumu piešķir bez izvērtējuma uz atzinuma par asistenta pakalpojuma nepieciešamību pamata;
- 6) paliek iespēja ģimenes locekļiem sniegt asistenta pakalpojumu;
- 7) pakalpojuma nodrošināšanā tiek ieviesta uzskaitē mēneša griezumā.

Rīgas pilsētas domes Labklājības departaments ierosina, šo variantu varētu kombinēt ar 5.variantu, lai maksimāli tiktu ievērotas klientu intereses pēc atbilstoša pakalpojuma, bet vienlaicīgi nebūtu pārmērīgi liels slogs valsts budžetam. Piemēram, bāzes stundas ar koeficientu 1 būtu tādas kā variantā Nr.2, koeficientu pie lielāka nepieciešamā atbalsta varētu noteikt nevis 2, bet 1,5 kā 5.variantā, līdz ar to, iegūstot stundas 120/90/60/ 23 vai 30 atbilstoši klientu iesaistei aktivitātēs. Pamatojums 1,5 koeficienta piemērošanai ir tāds, ka ir ievērojama atšķirība starp to, vai klientam pienākas asistenta pakalpojums vai nepienākas vispār, savukārt, atšķirība vai pienākas liels vai ļoti liels atbalsts nav tik izteikta.

Liepājas pilsētas domes sociālais dienests piedāvā pārskatīt nosacījumus pakalpojuma piešķiršanai bērniem, nosakot bērniem vairāk par 80 h mēnesī

pakalpojuma apjomu. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, piešķirot asistenta pakalpojumu bērniem, secinām, ka piedāvātās 80 h mēnesī ir par maz, lai pilnvērtīgi bērniem tiktu nodrošināts atbalsts un socializēšanās sabiedrībā.

Atbilstoši novērojumiem bērni ar invaliditāti izglītības iestādē lielākoties nepavada 8 h katru dienu, kā tas teikts ziņojumā. Bērni apgūst specializētu izglītības programmu, kur intensīvas mācības notiek dienas pirmajā daļā, tālāk jau tiek nodrošināta bērnu pieskatīšana vai uzraudzība. Ja bērnam ir iespēja apmeklēt dažādas aktivitātes vai rehabilitācijas pasākumus, tad vecāki vai asistenti to arī izmanto, un bērni tiek izņemti no skolas ātrāk (nepavadot tur 8h), kā arī bieži dažādas aktivitātes notiek brīvdienās. Brīvdienas šajā aprēķinā netiek iekļautas, taču arī brīvdienās vecāki varētu izmantot asistenta palīdzību, lai nogādātu bērnu uz aktivitātēm, kā arī lielākajā daļā aktivitāšu bērnam ir nepieciešams asistenta atbalsts arī nodarbības laikā.

Liepājas pilsētas domes sociālā dienesta priekšlikums ir noteikt bērniem divas kategorijas, kur pakalpojumu piešķir 80 h vai 100 h mēnesī. Izlases veidā sociālais dienests ir izvēlējis trīs mēnešu datus 2019.gadā, lai izprastu šī brīža situāciju. Kā redzams tabulā, vidējais stundu apjoms, kas tiek piešķirts bērniem mēnesī ir 95 h. Bērnu skaits, kuri saņem pakalpojumu 80 h mēnesī vai mazāk ir 40-45% no visiem pakalpojuma saņēmējiem. Tātad var secināt, ka vairāk kā 50% bērni ir sociāli aktīvi vai regulāri apmeklē dažādas medicīniskas procedūras vai rehabilitācijas pasākumus, kas nepieciešamas bērna attīstībai vai veselības uzlabošanai.

	Aprīlis	Maijs	Septembris
Vid.stundas mēnesī uz vienu bērnu	94,4h	97,7h	95,9h
Bērnu skaits	63	66	59
Bērni, kam mēnesī ir 80 vai mazāk stundas	28	27	24
% no kopējā bērnu skaita	44,44%	40,91%	40,68%

Kategorijas, kā tiek piedāvāts veikt sadalījumu pēc nepieciešamā stundu skaita:

- 1) izglītības iestāde + sociālo pasākumu apmeklējums = 80h
- 2) izglītības iestāde + dažādas regulāras aktivitātes vai medicīniskas procedūras + sociālo pasākumu apmeklējums = 100h.

Pašvaldībām ir **atsevišķi neskaidri jautājumi**, kas, iespējams, risinājumi jau tālākā darbā:

- 1) Pašvaldības pozitīvi vērtē atteikšanos no Valsts komisijas atzinuma izsniegšanas, izņemot asistenta bērniem no 5 līdz 18 gadu vecumam, bet izsaka bažas par ieceri pašvaldībai paredzēt tiesības sociālajam

dienestam izņēmuma gadījumos piešķirt asistenta pakalpojumu arī tad, ja pēc novērtējuma asistenta pakalpojums nepienākas. Pašvaldība var pieņemt lēmumu balstoties uz ārējiem normatīvajiem aktiem, tas nozīmē, ka pašvaldībai savos saistošajos noteikumos būs jādefinē un jāparedz konkrēti izņēmuma gadījumi, kas var radīt nevienlīdzību starp atsevišķos novados dzīvojošām personām un viņu tiesībām uz asistenta pakalpojumu.

- 2) Nosakot prasības veikt 10% pakalpojumu saņēmēju lietu izlases kontroli, nepieciešams noteikt arī veidu kā tā tiek veikta, lai netiktu pārkāptas asistentu pakalpojumu saņēmēju tiesības uz privāto dzīvi (SD pieprasot info ārstniecības iestādēm, veicot reidus....?).
- 3) Ļoti atšķirīgi viedokļi par transporta izdevumu segšanu, tai skaitā, ka detalizēta atskaitīšanās par transporta izdevumu kompensēšanu nav samērojama ar vienkāršoto atskaitīšanos par asistenta pakalpojumu. iespējams, nepieciešama atsevišķa diskusija.
- 4) Konceptuālajā ziņojumā teikts, ka sociālais dienests izņēmuma gadījumos var piešķirt asistenta pakalpojumu arī tad, ja pēc novērtējuma asistenta pakalpojums nepienākas (ziņojuma 20.lpp.) Jau šobrīd sociālie dienesti un darba grupa ir norādījusi, ka ir grūtības argumentēt asistenta pakalpojuma nepiešķiršanu situācijās, kad ir šaubas par to, vai atbalsts patiešām nepieciešams, tāpēc iekļaujot šādu atsauci, argumentēt atteikumu būs vēl sarežģītāk.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Ilze Rudzīte 29227966
ilze.rudzite@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.